

2021-01

$\begin{matrix} p \ddot{y} & \vdash & \zeta & \acute{A} & \zeta & \gg & \zeta & ^3 & ^1 & ^0 & - & \hat{A} & \text{œ} & \mu & \ddot{A} & \pm & \acute{A} & \acute{A} & \text{Å} & , & \frac{1}{4} & ^- & \tilde{A} & \mu & ^1 & \hat{A} \\ p \ddot{y} & \ddot{Y} & ^1 & ^0 & \zeta & \frac{1}{2} & \zeta & \frac{1}{4} & ^1 & ^0 & - & \hat{A} & \bullet & \grave{A} & ^1 & \grave{A} & \ddot{A} & \hat{A} & \tilde{A} & \mu & ^1 & \hat{A} & \ddot{A} & \acute{E} & \frac{1}{2} \\ p \ddot{y} & \text{œ} & \frac{1}{2} & \cdot & \frac{1}{4} & \zeta & \frac{1}{2} & ^- & \acute{E} & \frac{1}{2} & \tilde{A} & \ddot{A} & \cdot & \frac{1}{2} & \bullet & \gg & \gg & \neg & ' & \pm & \frac{1}{4} & \mu & \ddot{A} \end{matrix}$

$p \ddot{y} \text{ £ } \hat{A} \pm \frac{1}{2} \zeta \acute{I}, \ddagger \frac{1}{2} \frac{1}{2} \pm$

$p \ddot{y} \acute{A} \grave{\text{I}} \acute{A} \pm \frac{1}{4} \frac{1}{4} \pm \bullet \grave{A} \acute{A} \acute{E} \hat{A} \pm \acute{E} \circ \hat{A} \hat{A} \zeta \gg ^1 \ddot{A} ^1 \circ \hat{A} ^0 \pm ^1 " ^1 \pm ^0 \text{Å} ^2 - \acute{A} \frac{1}{2} \cdot \tilde{A} \cdot \hat{A}, \text{£ } \zeta \zeta \gg \text{®} \text{£ } \zeta \zeta \gg \text{®} \bullet \acute{A} ^1$
 $p \ddot{y} \pm \frac{1}{2} \mu \hat{A} ^1 \tilde{A} \tilde{A} \text{®} \frac{1}{4} ^1 \zeta \bullet \mu \neg \hat{A} \zeta \gg ^1 \hat{A} \neg \text{Æ} \zeta \hat{A}$

**ΣΧΟΛΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΤΑ
ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ**

Της Φοιτήτριας

ΣΠΑΝΟΥ ΑΝΝΑΣ

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ εξ αποστάσεως
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ**

ΕΤΟΣ 2021

**ΣΧΟΛΗ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

**ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΚΡΙΣΗ**

Της Φοιτήτριας

ΣΠΑΝΟΥ ΑΝΝΑΣ

*Υποβληθείσα στη Σχολή ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ σε μερική εκπλήρωση
των απαιτήσεων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Τίτλου εξ αποστάσεως
Ευρωπαϊκής και Πολιτικής Διακυβέρνησης
Ιανουάριος 2021*

Σελίδα εκ προθέσεως κενή

ΣΕΛΙΔΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ (VALIDATION PAGE)

Φοιτήτρια: Σπανού Άννα

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής: Φορολογικές Μεταρρυθμίσεις και Οικονομικές Επιπτώσεις των Μνημονίων στην Ελλάδα μετά την Κρίση

"Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διατριβή εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις ..... από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής."

Εξεταστική Επιτροπή (Examination Committee):

Πρώτος Επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου)

.....

Μέλος Εξεταστικής

.....

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής

.....

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η Σπανού Άννα, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Φορολογικές Μεταρρυθμίσεις και Οικονομικές Επιπτώσεις των Μνημονίων στην Ελλάδα μετά την Κρίση», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η ΔΗΛΟΥΣΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΝΗΜΟΝΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΜΕΤΑ
ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Διπλωματική Εργασία

Δρ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΡΟΥΚΑΝΑΣ   Επιβλέπων Καθηγητής

Δρ. ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΚΛΙΑΣ   Πρύτανης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Ελλάδα το 2020 θεωρητικά έχει πλέον απεμπλακεί από τα μνημόνια, αλλά στην πραγματικότητα παραμένει υπό επιτήρηση ώστε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει τη συνέχιση των δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων και τη σταθερότητα του πρωτογενούς πλεονάσματος. Η χώρα μετά από τρία μνημόνια και δέκα χρόνια, έχει προβεί σε πολλαπλές φορολογικές μεταρρυθμίσεις με στόχο να αποσβέσει το δημόσιο χρέος και να καλύψει τα δημοσιονομικά ελλείμματα με την επιβολή φορολογικών πολιτικών για την άντληση εσόδων όπως την αύξηση στους άμεσους κι έμμεσους φόρους, την κατάργηση των φοροελαφρύνσεων και την πάταξη της φοροδιαφυγής, ώστε τελικά να βελτιώσει τους συντελεστές οικονομικής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας. Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να παρουσιάσει συνοπτικά τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις μέσα από την πορεία των μνημονίων που επιβλήθηκαν στη χώρα και την επίδρασή τους στην οικονομική της ανάπτυξη. Για την ανάδειξη των επιδράσεων της εφαρμογής των φορολογικών μεταρρυθμίσεων μέσω και των τριών μνημονίων στη χώρα μας και για να παρουσιαστεί στη συνέχεια η πολυπλοκότητα και η αναποτελεσματικότητα της εφαρμογής αυτής της φορολογικής πολιτικής, εκπονήθηκε έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου απευθυνόμενη σε ομάδα πληθυσμού σχετικό με τον οικονομικό και ελεγκτικό τομέα της χώρας. Ειδικότερα οι ερωτήσεις απευθύνθηκαν κυρίως σε μέλη του οικονομικού επιμελητηρίου, λογιστές και υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), από τις απαντήσεις των οποίων εξάγονται συμπεράσματα για την αποτελεσματικότητα των δημοσιονομικών μεταρρυθμίσεων και παρατίθενται προτάσεις. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε πίνακες και γραφήματα και τα συμπεράσματα που εξάγονται απαντούν στα δύο ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν για το σκοπό της διατριβής, τα οποία αφορούν στους παράγοντες που ευθύνονται για το υψηλό ποσοστό φοροδιαφυγής και την καταλληλότητα των μέτρων που επιβλήθηκαν στη φορολογία της χώρας.

ABSTRACT

Greece by 2020 has theoretically disengaged from the memorandum, but in reality remains under surveillance in order that the European Commission can ensure the continuation of fiscal reforms and the stability of the primary surplus. The country, after three memorandums lasting ten years, has carried out multiple tax reforms in order to succeed the public debt amortization and cover the budget deficits by imposing tax policies to raise revenues such as the increase in direct and indirect taxes, the abolition of tax cuts and the fight against tax evasion, in order to ultimately improve economic growth and competitiveness. The purpose of this study is to briefly present the tax reforms through the course of the memorandums imposed on the country and their impact on its economic development.

In order to highlight the effects of the implementation of tax reforms through all three memorandums and to present the complexity and inefficiency of the implementation of this tax policy, a survey was conducted using a questionnaire addressed to a group of the population related to the financial sector of the country. In particular, the questions were addressed mainly to members of the Economic Chamber, accountants and employees of the Independent Public Revenue Authority from whose answers concluded upon the effectiveness of fiscal reforms and finally suggestions are presented. The results are presented in tables and graphs and the conclusions drawn answer to the two research questions, which relate to the factors responsible for the high rate of tax evasion and the appropriateness of the measures imposed on the country's taxation.

Ευχαριστίες

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Σπύρο Ρουκανά, για την καθοδήγηση και τις πολύτιμες συμβουλές του, για την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας, καθώς και όλους του καθηγητές του μεταπτυχιακού τμήματος για τις γνώσεις και τον τρόπο σκέψης που μας δίδαξαν.

Αφιέρωση

Η αφιέρωση της συγκεκριμένης Διπλωματικής Εργασίας προς το σύζυγό μου και τα τρία παιδιά μου, είναι το ελάχιστο ευχαριστώ απέναντι στην υπομονή και στην υποστήριξή τους κατά τη συνολική διάρκεια των σπουδών μου.